

31. Obiekt

1104/5 OBORA OB. CHLEWANIA

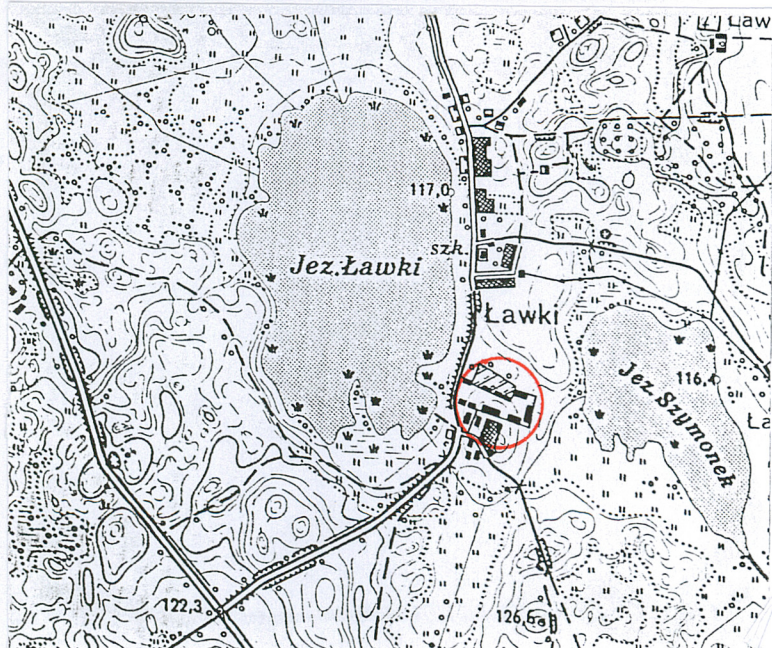
32. Czas powstania

XIX/XX w.

33. Miejscowość

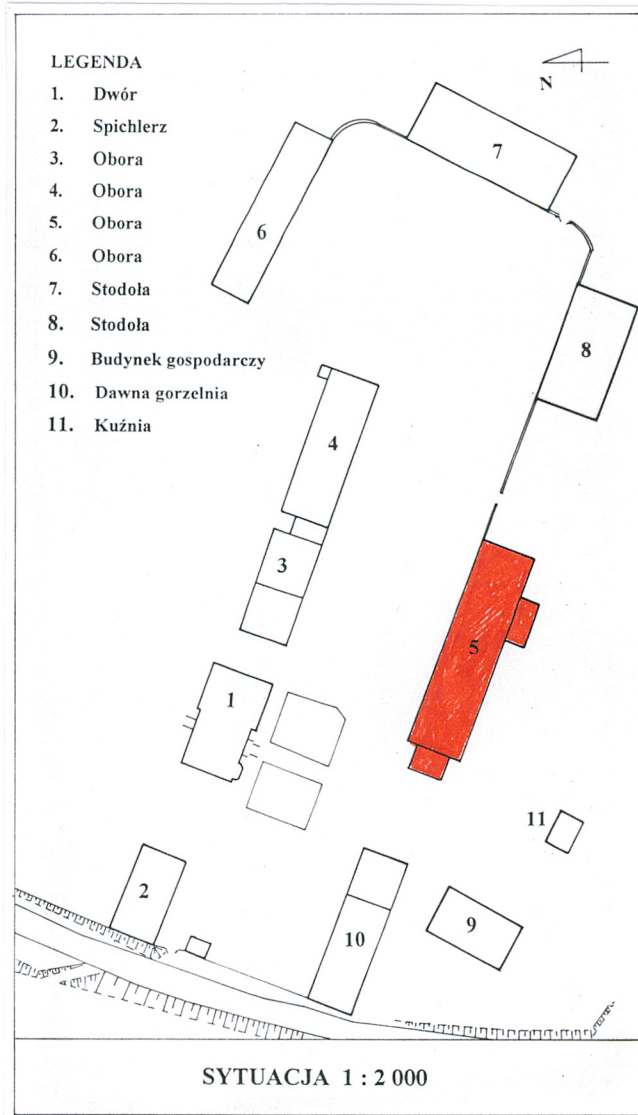
ŁAWKI

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

LEGENDA

1. Dwór
2. Spichlerz
3. Obora
4. Obora
5. Obora
6. Obora
7. Stodoła
8. Stodoła
9. Budynek gospodarczy
10. Dawna gorzelnia
11. Kuźnia

4. Adres

Ławki
11-520 Rym
nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo warmińsko-mazurskie
gmina Ryn
pow. Giżycko

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Lawken, Lauken /po 1938 r/

7. Przynależność administracyjna

1 VI 1975
województwo olsztyńskie
powiat Giżycko

8. Właściciel i jego adres

„Ławki-Rol” sp. z o.o.
11-520 Ryn

9. Użytkownik i jego adres

j. w.

10. Rejestr zabytków

Nr A-968 Data 24.09.1993

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Wieś czynszowa Ławki została utworzona w 1449 przez komtura ryńskiego Rudolfa von Tippielskirch. W 1632 roku Ławki przekształciły się w dobra szlacheckie. W 1879 r. była to domena, którą dzierżawił Friedrich Bohm. Majętność liczyła 813,07 ha gruntów w tym: 310,22 ha ziemi ornej, 155,80 ha łąk, 33,11 lasów, 15,17 ha nieużytków i 88,25 ha jezior. Hodowano bydło mleczne i zarodowe. W majątku była gorzelnia, browar i cegielnia. W roku 1889 dalej była to dzierżawa w rękach F. Bohma. Całość liczyła wówczas 703 ha gruntów w tym: 305 ha ziemi ornej, 156 ha pastwiska, 33 ha lasów, W roku 1932 dzierżawcą był Bernhard Firley - domena liczyła 619 ha gruntów w tym: 332 ha ziemi ornej, 136 ha łąk, 81 ha pastwisk, 52 ha poręb, 18 nieużytków. Hodowano: 85 koni, 150 sztuk bydła, 80 świń. W 1939 r majątek, w tym czasie państwowy, dzierżawiła Charlotte Firley. Po drugiej wojnie światowej dobra włączono w system PGR. Po 1989 roku PGR przejęła Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa. Wg stanu zagospodarowania obiektów zespół jest własnością Spółki „Ławki-Rol”. Obora powstała na przełomie XIX/XX w. jako podstawowy obiekt w gospodarczej części zespołu dworsko-parkowego.

Po wojnie w oborze prowadzono prace remontowe. Ostatnio jej wnętrza adaptowano na chlewnię. Obiekt jest przykładem rozwiązań przestrzennych stosowanych w zespołach folwarcznych na terenie Mazur.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

SYTUACJA

Obiekt wchodzi w skład siedliska dworskiego (dwór, obory, stodoły, kuźnia przebudowana gorzelnia i park) . Całość leży na końcu brukowanej alei wiodącej od szosy Ryn- Mikołajki . Dalej aleja ta rozdwaja się w formie podjazdu do zespołu i drogi prowadzącej do wsi Ławki mijającej zespół od zachodu. Obora leży w części gospodarczej po południowej stronie podwórza gospodarczego, prowadzi do niej betonowy dojazd.

MATERIAŁ I KONSTRUKCJA

Fundamenty z kamienia polnego, ściany zewnętrzne i wewnętrzne z cegły ceramicznej na zaprawie wapiennej. Budynek tynkowany. Część ściany poddasza licowana cegłą. Szczyty szalowane drewnem. Stropy drewniane belkowe, nagie i tynkowane na podsufitce . Więźba drewniana, stolcowa, ze ścianką kolankową oraz płatwiowa. Dachy kryte eternitem falistym . Posadzki betonowe. Schody zewnętrzne betonowe. Schody drewniane, drabiniaste . Okna metalowe. Drzwi drewniane, sponowe.

RZUT

Budynek jednoprzestrzenny na rzucie prostokąta, od zachodu i południa przylegają pojedyncze, wtórne dobudówki.

BRYŁA

Budynek parterowy z użytkowym poddaszem w dwuspadowym dachu .

ELEWACJE

Elewacja południowa: o szesnastu osiach okiennych w ścianie obory i dwóch oknach w dobudówce przy ścianie południowej i pojedynczym oknie w dobudówce przy ścianie zachodniej. Elewacja wschodnia: o trzech wjazdach w parterze i dwóch oknach w poddaszu. Elewacja północna: w parterze jedenaście osi , w szóstej osi wejście pozostałe osie to okna, na poddaszu trzy otwory załadownicze. W dobudówce pojedyncze okno. Elewacja zachodnia: o trzech wjazdach w parterze .

WNĘTRZE

Zachował się pierwotny układ wnętrza rozdzielonego ścianami słupów drewnianych podpierających strop.

INSTALACJE

Elektryczna, wodna. c. o.

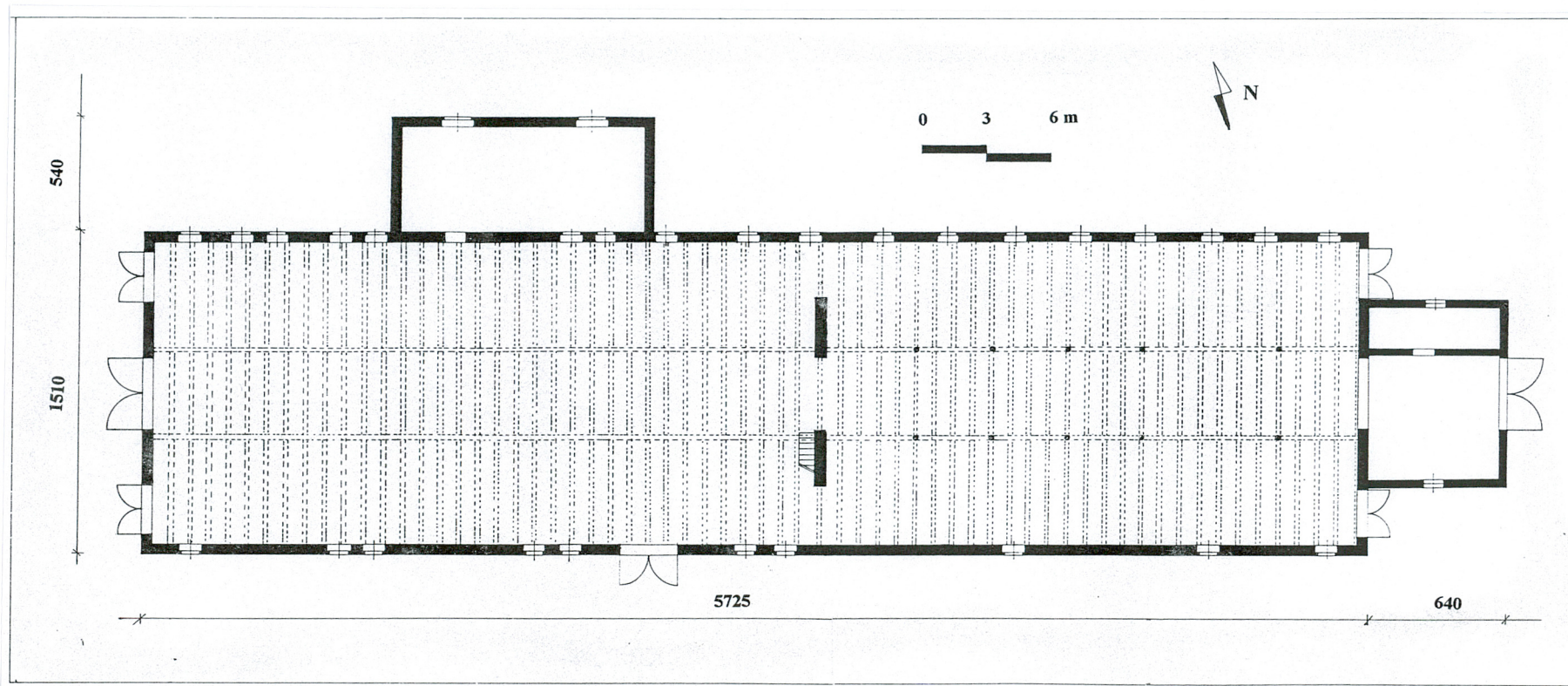
14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
4736,54 m ³	986,78 m ²	inwentarskie	inwentarskie
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konserwacje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
		Fundamenty, ściany zewnętrzne i wewnętrzne w stanie dobrym. Stropy, konstrukcja więźby w stanie dobrym. Pokrycie dachu w stanie dobrym. Instalacje i tynki wewnętrzne w stanie dobrym.	
Po wojnie prowadzono w budynku prace remontowe. Jego powierzchnię użytkową powiększono dostawiając dwie dobudówki. Zmieniono również układ okien i drzwi. Wnętrze adaptowano na chlewnię.		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	

<p>21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)</p>	<p>24. Uwagi różne</p> <hr/> <p>25. Opracował</p> <p>tekst Elżbieta Zienda-Żywiczyńska listopad, 2000 r. <div>imię, nazwisko, data, podpis</div></p> <p>plany, rysunki Elżbieta Zienda-Żywiczyńska, listopad 2000 r. <div>imię, nazwisko, data, podpis</div></p> <p>zdjęcia fotograf. Elżbieta Zienda-Żywiczyńska, listopad 2000 r. <div>imię, nazwisko, data, podpis</div></p> <p>miejsce przechowania negatywów</p> <p>Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego</p>
<p>22. Bibliografia</p> <p>Handbuch des Grundbesitzers im Deutschen Reiche, Berlin, Das Konigreich Preussen, 3 Liefer, Die Provinz Ostpreussen 1879</p> <p>Kuhne E., Handbuch des Grundbesitzers der Provinz Ostpreussn, Konigzberg 1889</p> <p>Landwirtschaftliches Adressbuch der Domanen, Ritterguter, Gutter und Hofe in der Provinz Ostpreussen, H. Wehner, Leipzig 1932.</p> <p>Wakar A., Giżycko, Z dziejów miasta i powiatu, Olsztyn 1983</p> <p>M. Toeppen, Historia Mazur, Olsztyn 1998</p>	<p>26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)</p>
<p>23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowania sygnatury)</p>	<p>27. Załączniki</p> <p>Wkładki</p>

<p>1. Miejscowość. ŁAWKI 2. Gmina. RYN 3. Województwo. WARMIŃSKO -MAZURSKIE</p>	<p>4. Obiekt (nazwa jak w karcie) Obora</p>	<p>5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) Plan, zdjęcia</p>
--	---	---

Wkładkę założył: **Elżbieta Zienda-Żywiczyńska, listopad 2000**
 (imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Elewacja południowa

Elewacja południowa

Elewacja północna

<p>1. Miejscowość. ŁAWKI 2. Gmina. RYN 3. Województwo. WARMIŃSKO - MAZURSKIE</p>	<p>4. Obiekt (nazwa jak w karcie) Obora</p>	<p>5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) Zdjęcia</p>
---	--	--

Widok od północnego wschodu

Elewacja wschodnia

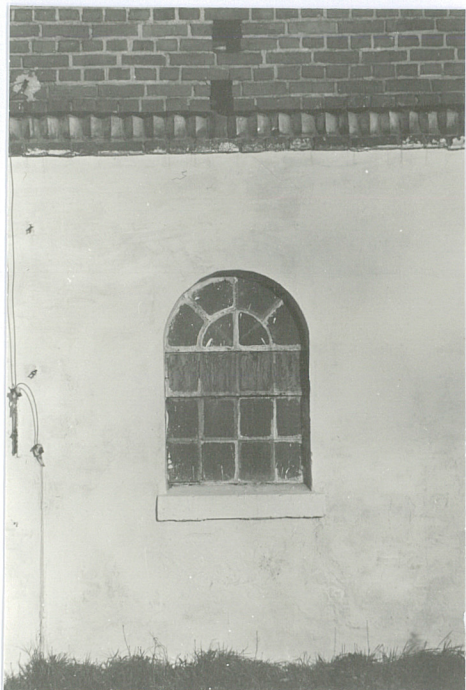
Elewacja zachodnia

Wkładkę założył: **Elżbieta Zienda-Żywiczyńska, listopad 2000**
 (imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Wzór ODZ 1995 r.

Okno